

Tomra Holding OÜ

Konsolideeritud majandusaasta aruanne 2022

Tomra Holding OÜ
KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE 2022

Ärinimi	Tomra Holding OÜ
Asukohajärgne register	Eesti Vabariigi äriregister
Registrikood	12875732
Kande kuupäev	07.07.2015
Aadress	Sõpruse pst 151, 13417, Tallinn, Eesti
Telefon	+372 668 4236
E-post	tomra@tomra.com
Kodulehekülg	www.tomra.com
Aruandeperiood	1. jaanuar 2022 – 31. detsember 2022
Juhatuse liige	Eero Nõgene
Põhitegevusala	64201 – Valdusfirmade tegevus
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

SISUKORD

Tegevusaruanne.....	4
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	6
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	6
Konsolideeritud koondkasumiaruanne.....	7
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	8
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	9
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	10
1. Kontserni andmed.....	10
2. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	10
3. Riskijuhtimine ja peamiste riskide kirjeldus	23
4. Kontserni struktuur.....	25
5. Materiaalne põhivara	26
6. Immateriaalne põhivara	26
7. Vara kasutusõigus ja rendikohustised	27
8. Tulumaks	28
9. Varud	29
10. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	29
11. Finantsinvesteeringud.....	29
12. Raha ja raha ekvivalendid	29
13. Osakapital.....	29
14. Laenukohustised.....	30
15. Võlad tarnijatele ja muud võlad	30
16. Müügitulu	31
17. Kaubad, toore, materjalid ja teenused.....	31
18. Muud tegevuskulud.....	31
19. Tööjõukulud	31
20. Tehingud seotud osapooltega	32
Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded	33
Konsolideerimata finantsseisundi aruanne	33
Konsolideerimata koondkasumiaruanne.....	33
Konsolideerimata rahavoogude aruanne.....	34
Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne.....	35

TEGEVUSARUANNE

Põhitegevus

Tomra Holding OÜ on Eesti Vabariigis registreeritud valdusettevõtte, omades 2022. aastal 100% osalusi äriühingutes Tomra Service OÜ ja Tomra Systems UAB. Mõlemad nimetatud osalused on soetatud 2015. aastal.

Tomra Holding OÜ kontserni põhitegevus on taaraautomaatide müük, rent ja hooldus ning taara vastuvõtu korraldamise teenused.

Majandustulemused

Tomra Holding OÜ konsolideeritud müügitulu oli 2022. aastal 18 135 928 eurot ja puhaskasum 1 245 910 eurot (2021: vastavalt 16 733 820 eurot ja 1 213 502 eurot).

Kontsern on aastal 2022 teinud investeeringuid ettevõtte põhitegevuseks kasutatavatesse varadesse summas 2 386 474 eurot. Aastal 2021 oli tehtud investeeringute summaks 1 278 917 eurot.

Üldine ja makromajanduslik tegevuskeskkonna areng ei ole kontsernile olulist muutvat mõju avaldanud.

Majandustegevuse tsüklilisus on kontserni finantstulemustele ebaolulise mõjuga. Samuti ei ole kontserni tegevusega kaasnevat olulist keskkonna- ning sotsiaalset mõju.

Valuutakursside, intressimäärade ja börsikursside muutumisega seotud riskide mõju kontserni tegevusele aruandeperioodil on ebaoluline.

Juhatus ja juhatuse liikme tasud

Tomra Holding OÜ juhatusse kuulub üks liige: Eero Nõgene.

Tomra Holding OÜ kontsernis arvestati 2022. aasta jooksul juhatuse liikme tasu 101 203 eurot, millele lisandus sotsiaalmaks 28 587 eurot (2021: vastavalt 97 810 eurot ja 32 277 eurot).

Töötajad ja töötasud

2022. aastal oli Tomra Holding OÜ kontserni keskmine töötajate ja töövõtjate arv 117 (2021: 122), kelle summaarne töötasu 2022. aasta kohta oli 2 341 819 eurot, millele lisandusid sotsiaalmaksud 427 315 eurot (2021: vastavalt 1 984 174 eurot ja 354 063 eurot).

Nõukogu ja nõukogu liikmete tasud

2022. ja 2021. aasta jooksul Tomra Holding OÜ nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

2023. aastal ei ole kontserni äritegevuse mahtudes märkimisväärsed muudatusi ette näha.

Rimi Eesti Food AS (Rimi) on esitanud Tomra Service OÜ vastu hagi alusetult tasutud summade tagastamise ja viivise nõudes. Rimi nõuab poolte vahel sõlmitud lepingu alusel Rimi poolt aastate jooksul tasutud 322 765,67 euro tagastamist ja viiviseid, leides, et vastavas osas oli Rimi poolt käitlustasu maksmine Tomrale ekslik. Küsimus on poolte vahel sõlmitud lepingu tõlgendamistes. Tomra juhtkond tugineb seisukohal, et Tomral on nõudele tugevad ja mitmekülgsed vastuväited nii formaalsetest kui ka sisulisest aspektidest.

Olulised finantsnäitajad ja suhtarvud konsolideeritud näitajate põhjal

		2022	2021
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	Käibevara / lühiajalised kohustised	0,75	1,11
Müügikäibe puhasrentaablus	Puhaskasum / müügikäive	0,07	0,07
Omakapitali puhasrentaablus (RoE)	Puhaskasum / omakapital	0,23	0,22
Koguvara rentaablus (RoA)	Puhaskasum / varad kokku	0,06	0,05
Võlakordaja	Kohustised / varad kokku	0,74	0,76

	31.12.2022	31.12.2021
Varad	21 106 219	22 340 068
Omakapital	5 431 160	5 398 752
	2022	2021
Müügitulu	18 135 928	16 733 820
Puhaskasum	1 245 910	1 213 502

Tallinnas, 19.05.2023

Eero Nõgene

Juhatuse liige

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Seisuga

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	5	9 914 045	11 900 740
Immateriaalne põhivara	6	2 546 471	2 547 333
Vara kasutusõigus	7	366 245	426 342
Edasilükkunud tulumaksuvara	8	25 319	31 512
Põhivara kokku		12 852 080	14 905 927
Käibevara			
Varud	9	1 480 823	1 514 202
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	10	1 764 452	1 560 587
Ettemaksed		38 378	53 011
Finantsinvesteeringud	11	2 875 000	0
Raha ja raha ekvivalendid	12	2 095 486	4 306 341
Käibevara kokku		8 254 139	7 434 141
VARAD KOKKU		21 106 219	22 340 068
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED			
OMAKAPITAL			
Osakapital	13	10 000	10 000
Ülekurs		4 175 250	4 175 250
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (-kahjum)		0	0
Aruandeaasta kasum		1 245 910	1 213 502
OMAKAPITAL KOKKU		5 431 160	5 398 752
KOHUSTISED			
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	14	4 026 991	6 770 538
Eraldised		236 708	389 090
Vara kasutusõiguse kohustis	7	246 791	134 880
Võlad tarnijatele ja muud võlad	15	155 214	92 493
Pikaajalised kohustised kokku		4 665 704	7 387 001
Lühiajalised kohustised			
Võlad tarnijatele ja muud võlad	15	7 415 420	5 672 217
Laenukohustised	14	3 439 757	3 583 808
Vara kasutusõiguse kohustis	7	154 178	298 290
Viitvõlad		0	0
Lühiajalised kohustised kokku		11 009 355	9 554 315
KOHUSTISED KOKKU		15 675 059	16 941 316
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED KOKKU		21 106 219	22 340 068

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Müügitulu	16	18 135 928	16 733 820
Muu äritulu		50 282	76 039
Kaubad, toore, materjalid ja teenused	17	-8 355 699	-6 924 662
Muud tegevuskulud	18	-764 399	-1 031 900
Tööjõukulud	19	-2 806 404	-2 355 551
Põhivara kulum ja väärtuse langus	5, 6	-4 342 686	-4 184 292
Varade kasutusõiguse amortisatsioon	7	-192 148	-131 598
Muud kulud		-37 567	-44 461
Ärikasum		1 687 307	2 137 395
Intressitulud		55	51
Intressikulud		-403 548	-516 865
Muu finantstulu/kulu		42	-17
Kasum enne tulumaksu		1 283 856	1 620 564
Ettevõtja tulumaksukulu	8	-37 946	-407 062
Puhaskasum		1 245 910	1 213 502
Puhaskasumi osa, mis kuulub:			
emaettevõtte omanikele		1 245 910	1 213 502
Koondkasum kokku		1 245 910	1 213 502
Koondkasumi osa, mis kuulub:			
emaettevõtte omanikele		1 245 910	1 213 502

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Rahavood äritegevusest			
Puhaskasum		1 245 910	1 213 502
Korrigeerimine mitterahaliste kirjetega:			
Põhivarade kulum	5, 6	4 342 686	4 184 292
Kasutusõigusega varade kulum	7	192 148	131 596
Perioodi tulumaksukulu	8	191 480	214 467
Kasum põhivara müügist		-14 298	-30 694
Intressikulud		403 486	516 865
Muud korrigeerimised		-150 823	145 178
Käibekapitali muutused:			
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	10	-112 004	-232 230
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	15	1 758 917	1 256 926
Muutused varudes	9	37 410	-202 702
Rahavood äritegevusest kokku		7 894 912	7 197 200
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara soetus		-1 616 532	-1 010 926
Kasum põhivara müügist	5	45 674	65 750
Muud väljamaksed investeerimistegevusest		-2 875 000	0
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-4 445 858	-945 176
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	20	-2 875 000	-1 875 000
Makstud dividendid		-1 213 502	-1 112 805
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed		-972 713	-839 160
Makstud intressid		-384 138	-594 094
Makstud kasutusrent		0	-5 200
Makstud ettevõtte tulumaks		-214 556	-197 250
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-5 659 909	-4 623 509
Kokku rahavood		-2 210 855	1 628 515
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	12	4 306 341	2 677 826
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-2 210 855	1 628 515
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	12	2 095 486	4 306 341

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	Osakapital	Ülekurss	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2021		10 000	4 175 250	1 213 502	5 298 055
Aruandeaasta puhaskasum		0	0	1 213 502	1 213 502
Koondkasum kokku		0	0	2 326 307	6 511 557
Dividendid		0	0	-1 112 805	-1 112 805
Seisuga 31. detsember 2021	13	10 000	4 175 250	1 213 502	5 398 752
Seisuga 1. jaanuar 2022		10 000	4 175 250	1 213 502	5 398 752
Aruandeaasta puhaskasum		0	0	1 245 910	1 245 910
Koondkasum kokku		0	0	2 459 412	6 644 662
Dividendid		0	0	-1 213 502	-1 213 501
Seisuga 31. detsember 2022	13	10 000	4 175 250	1 245 910	5 431 160

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

1. Kontserni andmed

Tomra Holding OÜ (edaspidi „kontsern“ ja „emaettevõtte“) on Eesti Vabariigis registreeritud osaühing. Emaettevõtte registreeriti 07.07.2015. Emaettevõtte registrijärgne asukoht on Sõpruse pst 151, 13417 Tallinn, Eesti.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta kohta. Aruanded koosnevad emaettevõtte ja tema tütaretevõtete andmetest (emaettevõtte koos tütaretevõtetega edaspidi „kontsern“). Kontserni põhitegevusala on taarakäitlustehnika müük, rent, haldamine ja hooldus ning taarakäitlusteenused suunatuna ärikliendile. Kontserni majandusaasta algab kalendriaasta 1. jaanuaril ning lõpeb sama kalendriaasta 31. detsembril.

2. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

2.1. Vastavuse kinnitus

Tomra Holding OÜ 2022. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne (edaspidi raamatupidamise aastaaruanne) on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt.

Raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt allkirjastatud 19.05.2023. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heakskiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruannet, osanike koosolekul.

Hindamisalused

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse meetodist. Arvestuspõhimõtteid on kohaldatud järjepidevalt kõikidele aruandes märgitud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti. Kontserni aruanded on koostatud lähtudes tegevuse jätkuvuse printsiibist.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni arvestus- ja esitusvaluutaks on euro (EUR). Kõik aruandes esitatud summad on ümardatud lähima täiseuroni, kui ei ole öeldud teisiti.

Juhtkonna hinnangud ja otsused

Euroopa Liidu poolt vastu võetud IFRS-iga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute andmist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid, kajastatud varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute üle vaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil ja kõikidel tulevastel perioodidel, mida muutused mõjutavad.

Valdkondadeks, milles juhtkonna otsustel ja hinnangutel on oluline mõju raamatupidamisaruandele ja majandustulemustele, on firmaväärtuse hindamine (vt lisasid 2.4 ja 6) ja materiaalse põhivara kasulik eluiga (vt lisa 2.4).

2.2. Võrdlusperioodi korrigeerimine

Korrektuur summas 2 875 000 eurot on võrdlusperioodi bilansis kajastatud laenukohustise summa. Antud korrektsioon tuleneb laenukohustise ümberjagamisest lühi- ja pikaajalise kohustise alla.

	31.12.2021	Muutus	31.12.2021
Pikaajaline laenukohustis	9 645 538	-2 875 000	6 770 538
Lühiaajaline laenukohustis	708 808	2 875 000	3 583 808

2.3. Konsolideerimise alused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtte ja selle tütarettevõtete finantsaruandeid seisuga 31. detsember 2022. Kontsern kontrollib investeerimisobjekti, kui ta on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjuvõimu kaudu, mis tal on investeerimisobjekti üle, seda kasumit mõjutada. Seega kontrollib kontsern investeerimisobjekti üksnes juhul, kui:

- tal on mõjuvõim investeerimisobjekti üle (st õigused, mis võimaldavad tal juhtida investeerimisobjekti olulisi tegevusi);
- ta on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile;
- ta saab kasutada oma mõjuvõimu investeerimisobjekti üle, et mõjutada oma kasumi suurust.

Üldiselt eeldatakse, et häälteenamusega kaasneb ka kontroll. Selle eelduse paikapidavuse kinnitamiseks ja juhul, kui kontsernile ei kuulu investeerimisobjektis häälteenamus või muu sellega võrdsustatav õigus, peab kontsern hindama, kas ta kontrollib konkreetset investeerimisobjekti, võttes arvesse kõik olulisi fakte ja asjaolusid, nagu näiteks:

- lepinguline kokkulepe/lepingulised kokkulepped investeerimisobjekti teiste osanikega,
- muudest lepingulistest kokkulepetest tulenevad õigused,
- kontserni hääleõigused ja potentsiaalsed hääleõigused.

Kontsern hindab uuesti, kas ta kontrollib investeerimisobjekti, kui faktidest ja asjaoludest ilmneb, et üks või mitu kolmest kontrollielemendist on muutunud. Tütarettevõtte konsolideerimine algab kuupäevast, mil kontsern saavutab kontrolli, ja lõpeb siis, kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtte üle. Kõiki tütarettevõtete poolt aasta jooksul omandatud või müüdud varasid, kohustisi, tulusid ja kulusid kajastatakse kontserni konsolideeritud finantsaruannetes alates kontrolli saavutamise kuupäevast kuni kuupäevani, mil kontsern kontrolli tütarettevõtte üle kaotab.

Kasum või kahjum ning muu koondkasumi iga komponent omistatakse kontserni emaettevõtte omanikele ja vähemusosalusele isegi juhul, kui selle tulemuseks on vähemusosaluse negatiivne saldo.

Vajadusel korrigeeritakse tütarettevõtete aruandeid nii, et neis rakendatavad arvestuspõhimõtted oleks kontserni arvestuspõhimõtetega kooskõlas. Kõik kontsernisisesed varad ja kohustised, omakapital, tulud, kulud ja rahavood, mis on seotud kontserni majandusüksuste vaheliste tehingutega, elimineeritakse konsolideerimisel täielikult.

Tütarettevõtte osaluse muutust, millega ei kaasne kontrolli kaotamine, kajastatakse omakapitali-tehinguna. Kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtte üle, siis ta:

- lõpetab tütarettevõtte varade (sh firmaväärtuse) ja kohustiste kajastamise;
- lõpetab vähemusosaluse bilansilise maksumuse kajastamise;
- lõpetab omakapitali all kajastatud kumulatiivsete kursivahede kajastamise;
- kajastab saadud tasu õiglasest väärtuses;
- kajastab allesjäänud investeeringu õiglasest väärtuses;
- kajastab positiivse või negatiivse vahe kasumis või kahjumis;
- reklassifitseerib emaettevõtte osa varem muu koondkasumi all kajastatud komponentidest ümber vastavalt vajadusele kas kasumiks, kahjumiks või jaotamata kasumiks, nagu oleks tulnud seda teha siis, kui kontsern oleks sellega seotud vara või kohustise kohe võõrandanud.

Kui pole kirjas teisiti, on emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannete (toodud konsolideeritud aruande lisades) koostamisel rakendatud kontserniga samu arvestuspõhimõtteid, välja arvatud tütarettevõtetesse tehtavate investeeringute puhul, mida kajastatakse emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes soetusmaksumuses (arvates maha võimaliku kahjumi vara väärtuse langusest).

Kontserni üks tütarettevõtetest asub välismaal, kuid tütarettevõtte arvestusvaluuta ühtib emaettevõtte esitusvaluutaga ning seega pole valuutade ümberarvestus vajalik.

2.4. Olulisemad arvestuspõhimõtted

Allpool on toodud olulisemad arvestuspõhimõtted, mida kontsern oma finantsaruannete koostamisel rakendab:

a) Äriühendused ja firmaväärtus

Kontsern kasutab äriühenduste kajastamisel ostumeetodit. Omandatud osaluse soetusmaksumuseks loetakse omandamisel makstava tasu (s.o omandamise eesmärgil üle antava vara, võetud kohustise ja omandaja poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide) õiglast väärtust ja otseselt seotud väljaminekuid.

Omandatud netovara õiglase väärtuse moodustavad omandatud kontserni varade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste õiglased väärtused, millest on maha arvatud vähemusosalusele kuuluv osa netovara õiglasest väärtusest.

Soetusmaksumuse jagamiseks omandatud varade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste õiglastele väärtustele koostatakse ostuanalüüs. Firmaväärtus on positiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel. Omandamise kuupäeval kajastab kontsern finantsseisundi aruandes firmaväärtuse selle soetusmaksumuses immateriaalse varana. Omandamisega seotud kulutused kantakse nende tekkimisel kuludesse ja kajastatakse tegevuskulude all.

Äriühendust ettevõtjate vahel, mis on ühise kontrolli all ei käsitleta kui sõltumatute osapoolte vahelist äriühendust. Sellest tulenevalt ei teki ühise kontrolli all olevatest äriühendustest positiivset ega negatiivset firmaväärtust. Ühise kontrolli all olevate ettevõtjate vahelise äriühenduse korral kajastatakse soetatud netovara omandava ettevõtja finantsseisundi aruandes, kasutades nende raamatupidamisväärtusi. Soetamisel tasutud summa, mis ületab või on alla netovara raamatupidamisväärtuse, kajastatakse otse omakapitali koosseisus vastavalt selle vähendamise või suurendamisena.

b) Käibe- ja põhivara ning lühi- ja pikaajalised kohustised

Kontsern kajastab oma finantsseisundi aruandes eraldi käibe- ja põhivara ning lühi- ja pikaajalisi kohustisi. Vara loetakse käibevaraks siis, kui vara:

- loodetakse realiseerida või kavatsetakse müüa või tarbida oma tavapärase äritsükli jooksul,
- hoitakse peamiselt kauplemise eesmärgil,
- loodetakse realiseerida 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu või
- on raha või raha ekvivalent, välja arvatud juhul, kui vara kasutamine vahetamiseks või kohustise katmiseks on piiratud vähemalt aruandeperioodile järgneva 12 kuu jooksul.

Kõik ülejäänud varad loetakse põhivaraks.

Kohustis loetakse lühiajaliseks siis, kui:

- kohustis arveldatakse eeldatavasti oma tavapärase äritsükli jooksul,
- kohustist hoitakse peamiselt kauplemise eesmärgil,
- kohustis kuulub arveldamisele 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu või
- kontsernil ei ole tingimusteta õigust lükata kohustise arveldamist edasi rohkem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu.

Kõik ülejäänud kohustised loeb kontsern pikaajaliseks.

c) Õiglase väärtuse kindlaks määramine

Õiglane väärtus on hind, mis saadaks vara müügil või makstaks kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahelises tavapärasel tehingus. Õiglase väärtuse mõõtmine toimub eeldusel, et vara müügi või kohustise üleandmise tehing toimub kas

- vara või kohustise põhiturul või
- põhituru puudumisel vara või kohustise jaoks soodsaimal turul.

Kõnealune põhi- või soodsaim turg peab olema kontserni jaoks ligipääsetav.

Vara või kohustise õiglast väärtust hinnatakse eelduste põhjal, mida turuosalised vara või kohustise hinna määramisel kasutaksid, eeldades et turuosalised tegutsevad oma parimates majanduslikes huvides. Mittefinantsvara õiglase väärtuse hindamisel võetakse arvesse turuosalise võimet luua majanduslikke hüvesid, kasutades vara parimal viisil või müües selle teisele turuosalisele, kes kasutaks vara parimal viisil. Kontsern kasutab õiglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglased väärtused on finantsaruannetes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt all toodud õiglase väärtuse hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

- Tase 1 — noteeritud (korrigeerimata) turuhinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele
- Tase 2 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad
- Tase 3 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad

Kontsern hindab iga aruandeperioodi lõpul, kas varad ja kohustised, mis esinevad finantsaruannetes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (toetudes madalaimale sisendile, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna).

Õiglaste väärtuste avalikustamise lihtsustamiseks on kontsern klassifitseerinud varad ja kohustised vastavalt nende iseloomule, omadustele ja nendega kaasnevatele riskidele ning ülaltoodud õiglase väärtuse hierarhia tasemetele.

d) Finantsvarad

Nõuded ostjate vastu võetakse arvele nende tekkimise kuupäeval. Kõiki muid finantsvarasid ja -kohustusi kajastatakse esmalt päeval, mil Tomra Holding OÜ-st saab instrumendi lepinguline osapool.

Nõudeid ostjate vastu, millel puudub oluline finantseerimiskomponent, kajastatakse algselt tehinguhinnas.

Finantsvarasid ei liigitata ümber pärast nende esmast kajastamist, välja arvatud juhul, kui kontsern muudab oma finantsvarade juhtimise ärimudelit. Sellisel juhul liigitatakse ümber kõik mõjutatud finantsvarad ärimudeli muutmisele järgneva aruandeperioodi esimesel päeval.

Finantsvara mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui on täidetud järgmised kaks tingimust:

- vara hoitakse ärimudelis, mille eesmärk on hoida varasid, et saada neist tulenevaid lepingulisi rahavoogusid;
- kindlaksmääratud kuupäevadel tulenevad lepingulistest tingimustest rahavood, mis sisaldavad ainult põhiosamakseid ja intressimakseid tasumata põhiosalt.

Kui finantsvarad mõõdetakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutatakse selleks sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumust vähendatakse väärtuse langusest tingitud kahjumite võrra. Intressitulu, välisvaluutakursi muutusest tulenevaid kasumeid ja kahjumeid ning

väärtuse langust kajastatakse kasumis või kahjumis. Finantsvara kajastamise lõpetamisel tekkiv kasum või kahjum kajastatakse kasumis või kahjumis.

Lisaks sellele võib kontsern teha selliste omakapitaliinstrumentide puhul, mida ei hoita kauplemiseesmärgil, tagasivõtmatu otsuse kajastada hilisemaid õiglase väärtuse muutusi (sh kursikasumeid ja -kahjumeid) muu koondkasumi hulgas. Neid muutusi ei liigitata mingil juhul ümber kasumisse või kahjumisse.

Õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlainstrumentide puhul kajastatakse intressitulu, oodatav krediidikahjum ning kursikasumid ja -kahjumid kasumis või kahjumis sama moodi kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate varade puhul. Muud kasumid ja kahjumid kajastatakse muus koondkasumis või -kahjumis ning liigitatakse ümber kasumisse või kahjumisse kajastamise lõpetamisel.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või määratavate maksetega mittetuletisinstrumentidest finantsvara, mis ei ole aktiivsel turul noteeritud. Nõuded võetakse algselt arvele nende eest makstud tasu õiglases väärtuses. Pärast arvele võtmist kajastatakse laene ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, mis määratakse efektiivse intressimäära meetodil ja millest on arvatud maha väärtuse langus. Laenude ja nõuete eemaldamisel finantsseisundi aruandest või nende väärtuse langemisel kajastatakse nendega seotud kasumid ja kahjumid kasumiaruandes.

Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern hindab igal aruandekuupäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud. Väärtus loetakse langenuks, kui pärast vara esmast kajastamist on leidnud aset üks või mitu sündmust (kahjumit põhjustav sündmus), mis mõjutab (mõjutavad) finantsvara või finantsvarade rühma hinnangulisi tulevasi rahavoogusid, mida saab usaldusväärselt prognoosida.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatava finantsvara puhul hindab kontsern esmalt väärtuse langust individuaalselt selliste finantsvarade puhul, mis on individuaalselt olulised, ja ühiselt selliste finantsvarade puhul, mis ei ole individuaalselt olulised. Varasid, mille väärtuse vähenemist hinnatakse individuaalselt ja mille väärtuse langusest tulenevat kahjumit kajastatakse (või selle kajastamist jätkatakse), väärtuse võimaliku languse ühisesse hindamisse ei kaasata. Vara väärtuse langusest tuleneva kahjumi suurust mõõdetakse vara bilansilise väärtuse ja hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse (jättes välja tulevased eeldatavad krediidikahjumid, mis ei ole veel tekkinud) vahena. Hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtus diskonteeritakse finantsvara esialgse sisemise intressimäära alusel.

Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluse konto kaudu ja kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes. Kui mõnel järgmisel aastal hinnanguline kahjum vara väärtuse langusest suureneb või väheneb sündmuse tõttu, mis toimub pärast väärtuse vähenemise kajastamist, suurendatakse või vähendatakse varem kajastatud kahjumit allahindluse konto korrigeerimise teel. Kui mahakantud summa hiljem siiski laekub, krediteeritakse saadud summa koondkasumiaruandes finantskulu all.

Standardi IFRS 9 kohaselt mõõdab kontsern nõuete väärtuse languse katteks moodustatavat allahindlust kehtivusaja jooksul eeldatava krediidikahjumi summas.

Tomra Holding OÜ viimase 2-3 aasta ajalugu näitab, et lootusetuid nõudeid on ligikaudu 0% ning kuigi majanduskasv väheneb lähiaastatel, on makromajanduslikud näitajad positiivsed ja täiendava allahindluse kajastamise vajadus puudub.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvara (või selle osa või sarnaste finantsvarade rühma osa) kajastamine lõpetatakse, kui:

- kaotatakse õigus antud varast tulenevatele rahavoogudele;
- kontsernil säilivad õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ta on võtnud läbi tagatisega kokkuleppe kohustise tasuda saadud rahavood täies mahus olulise viivitusega kolmandale isikule;

- kontsern on võõrandanud oma õigused varast tulenevatele rahavoogudele ning on kas (a) võõrandanud kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved või (b) ei ole kõiki riske ja hüvesid võõrandanud, kuid ei ole neid ka säilitanud, vaid on võõrandanud kontrolli vara üle.

Kui kontsern on võõrandanud oma õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ei ole kõiki omandiõigusega kaasnevaid riske ja hüvesid ei võõrandanud ega ka säilitanud ega võõrandanud ka kontrolli vara üle, kajastatakse vara ulatuses, milles kontsern jätkuvalt varas osaleb. Jätkuvat osalust, mille sisuks on võõrandatud varale antud garantii, mõõdetakse kas vara algses bilansilises jääkmaksumuses või maksimumsummas, mida kontsern võib olla kohustatud tagasi maksma, olenevalt sellest, kumb on madalam.

e) Müügitulu kajastamine

Müügitulu kajastatakse kliendiga sõlmitud lepingus sätestatud tasu alusel. Kontsern kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle on kliendile üle antud.

Kaupade müük

Müügitulu kajastatakse siis, kui kaubad on tarnitud/kätte toimetatud ja klientide poolt nende asukohas.

Teenuste osutamine

Teenuste osutamisega seotud müügitulu kajastatakse aruandeperioodil, mil teenust osutatakse.

Finantstulud ja -kulud

Finantstulude ja -kulude all kajastatakse kasum (kahjum) valuutakursside muutustest, intressitulud ja muud finantstulud ja -kulud, mis ei ole seotud tütar- ja sidusettevõtetega ning muude finantsinvesteeringutega.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsinstrumentide intressitulu kajastatakse sisemise intressimäära meetodil. Sisemine intressimäär on määr, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased maksed või laekumised finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja või vajaduse korral lühema perioodi jooksul täpselt finantsvara või -kohustise bilansilise jääkmaksumuseni. Intressitulu kajastatakse koondkasumiaruandes muu finantstulu all.

Olulised maksetingimused

Üldiselt on klientidele antavad maksetingimused vahemikus 14-30 päeva. Klientidele esitatakse arved kas teenuse osutamise aluses või teenuse osutamise järgselt vastavalt liigile.

Tulu kliendilepingutest

IFRS 15 keskne põhimõte seisneb selles, et kontsern kajastab klientidele lubatud kaupade või teenuste võõrandamise müügitulu summas, mis vastab tasule, mida majandusüksusel on tema hinnangul õigus vastavate kaupade või teenuste eest saada. Selle keskse põhimõtte rakendamiseks on paigas 5-sammuline mudel:

- Kliendiga sõlmitud lepingu(te) tuvastamine
- Teostamiskohustuste tuvastamine lepingus
- Tehinguhinna kindlaks tegemine
- Tehinguhinna jaotamine lepingus tuvastatud teostamiskohustustele
- Tulu kajastamine vastava teostamiskohustuse täitmisel

Kontsern on hinnanud IFRS 15 standardi mõju seoses kliendilepingutega. *Throughput* lepingute puhul on tegemist kliendilepingutega, mis ei ole rendilepingud ning mida tuleb kajastada lähtuvalt IFRS 15-st. IFRS 15 kohaselt tuleb kliendilepingutest saadav tulu kajastada erinevate teostamiskohustuste lõikes. Vastavalt kliendilepingutele ja juhtkonna väidetele, ei ole *throughput* lepingutes eraldi teostamiskohustusi.

f) Välisvaluuta

Kontserni finantsaruanded on koostatud eurodes, mis on ühtlasi ka emaettevõtte arvestusvaluuta.

Tehingud ja saldod

Kontsern võtab kõik välisvaluutas tehtud tehingud arvele välisvaluuta ja arvestusvaluuta Euroopa Keskpanga hetkekursiga kuupäeval, millal tehing tuleb arvele võtta. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse arvestusvaluutasse ümber aruandekuupäeval kehtiva hetkekursiga.

Rahaliste kirjade arveldamisest või ümberarvestamisest tekkivad vahed kajastatakse kasumiaruandes. Mitterahalised kirjed, mida mõõdetakse välisvaluutas soetusmaksumuses, konverteeritakse vahetuskursside alusel, mis kehtisid esialgse tehingu kuupäeval.

g) Tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtja tulumaksuga mitte ettevõtjate teenitud kasumit, vaid dividendidena jaotatud kasumit. Alates 1. jaanuarist 2019 kohaldub tulumaksuseaduse § 4 lg 5 ja § 50¹ alusel regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast. Seega saab residendist äriühing dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja tavamäära 20/80. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud väljamakset tegeva äriühingu tasandil tulumaksuga.

Dividendidelt tasumisele kuuluvat tulumaksu kajastatakse kuluna samal perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millal need tegelikult välja makstakse. Maksustamissüsteemi eripära tõttu ei teki Eestis registreeritud ettevõtjatel varade ja kohustiste bilansiliste jääkväärtuste ja maksubaaside vahelistest ajutistest erinevustest tulenevaid edasilükkunud tulumaksukohustisi ega -varasid.

Leedus teenitud kasumeid, mida kohaliku maksuseaduse kohaselt on lubatud korrigeerida püsivate ja ajutiste erinevustega, maksustatakse tulumaksuga. Leedu tütarettevõtte tulumaksu kajastatakse kooskõlas Leedu maksuseadusega. Tulumaksu standardmäär on Leedus 15%.

Edasilükkunud tulumaksu arvutatakse bilansi kohustiste meetodil. Edasilükkunud tulumaks näitab varade ja kohustiste tulumaksubaasi ning raamatupidamisväärtuse vaheliste ajutiste erinevuste maksumõju. Edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi mõõdetakse maksumäärade alusel, mis peaksid eeldatavasti kehtima aastatel, millal kõnealused ajutised erinevused tühistuvad, lähtudes aruandekuupäeval kehtivatest või olulises osas kehtivatest tulumaksumääradest.

Edasilükkunud tulumaksuvarasid kajastatakse finantsseisundi aruandes ulatuses, mis vastab tulevikus juhtkonna hinnangul tõenäoliselt teenitavale maksustatavale kasumile, mille suhtes saab maha arvata ajutisi erinevusi kasutada. Kui usutakse, et osa edasilükkunud tulumaksuvaradest ei ole võimalik kasutada, kõnealust osa finantsaruannetes ei kajastata.

Muutus tulumaksu kajastamises

2018. aastal läks Läti Vabariik üle tulumaksurežiimile, mis sarnaneb Eestis ajalooliselt kasutatavale süsteemile, kus kasumit maksustatakse alles selle jaotamisel. Pärast uue tulumaksukorra rakendamist erines Läti üksuste raamatupidamiskäsitlus Eestis kasutatavast. See tekitas küsimuse, kas tütarettevõtetesse, sidusettevõtetesse ning ühisettevõtmistesse tehtud investeeringutest tulenevaid ajutisi erinevusi, näiteks investeerimisobjektide jaotamata kasumit, tuleks maksustada jaotamata kasumi (0%) või jaotatud kasumi (20%) määraga.

2019. aastal pöördus Eesti Raamatupidamise Toimikond IFRIC-u poole palvega selgitada IAS 12 tulumaksuga seotud sätteid. 2020. aasta juuni koosolekul jõudis IFRIC järeldusele, et kui emaettevõtte loodab oma tütarettevõttesse tehtud bilansilise maksumuse tagasi saada tütarettevõtte kasumi jaotamise kaudu ja sellised jaotused on eeldatavasti lähitulevikus, kasutab emaettevõtte jaotatud kasumimäära tütarettevõttesse tehtud investeeringuga seotud edasilükkunud tulumaksu kohustise mõõtmiseks. Vaata ka lisa 8.

h) Raha ja raha ekvivalendid

Rahaks loetakse sularaha ja raha pangakontodel. Raha ekvivalendid on lühiajalised kõrge likviidsusega investeeringud, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu, mille esialgne tähtaeg jääb alla kolme kuu ning mille puhul puudub oluline väärtuse muutuse risk.

Äritegevuse rahavood on koostatud kaudsel meetodil, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavood on otsemeetodil.

i) Materiaalne põhivara

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Materiaalse põhivara esialgne maksumus koosneb selle ostuhinnast, sh soetuselt tagastamatutest maksudest ning kulutustest, mis on otseselt seotud varaobjekti otstarbekohaseks kasutamiseks vajalikku seisukorda ja asukohta viimisega. Pärast materiaalse põhivara kasutuselevõttu tekkinud kulud, nagu remondi- ja hoolduskulud, kajastatakse üldjuhul koondkasumiaruandes perioodil, mil need on tekkinud.

Kulumit arvutatakse lineaarsel meetodil vara kasuliku eluea jooksul järgmiselt:

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

<u>Põhivara grupi nimi</u>	<u>Kasulik eluiga</u>
Masinad ja seadmed	3-10 aastat
Sõidukid	2-5 aastat
Muu materiaalne põhivara	2-5 aastat

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Kasulikud eluead, lõppväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle igal aastal, et veenduda, et materiaalsest põhivarast tuleneva majandusliku kasu ajastus poleks oluliselt muutunud. Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui sündmused või asjaolude muutumine viitavad sellele, et nende bilansiline väärtus ei pruugi olla kaetav.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse selle müügil või kui selle kasutusest või müügist ei prognoosita enam tulevast majanduslikku kasu. Vara kajastamise lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit (s.o erinevus müügist saadud netotulu ja vara bilansilise jääkmaksumuse vahel) kajastatakse selle aruandeaasta koondkasumiaruandes, kui vara kajastamine lõpetatakse.

j) Immateriaalne põhivara

Eraldi omandatud immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses. Immateriaalset vara kajastatakse finantsseisundi aruandes vaid juhul, kui on tõenäoline, et immateriaalne vara on kontserni poolt kontrollitav, kontsern saab immateriaalse põhivara objekti kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu ja vara maksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Immateriaalse põhivara kasulik eluiga võib olla kas piiratud või piiramatult.

Pärast algset arvele võtmist kajastatakse piiratud elueaga immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieerunud kulum ja akumulieerunud kahjum vara väärtuse langusest. Immateriaalse vara kajastamise lõpetamisest tulenevat kasumit või kahjumit mõõdetakse vara neto müügitulu ja bilansilise maksumuse vahena ning kajastatakse kasumiaruandes vara kajastamise lõpetamisel. Piiratud elueaga immateriaalsete varade väärtuse langust hinnatakse, kui on põhjust arvata, et immateriaalse vara väärtus võib olla langenud.

Piiratud eluaega immateriaalse põhivara kulumit arvutatakse lineaarsel meetodil vara kasuliku eluea jooksul järgmiselt:

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Litsentsid	3-5 aastat

Piiramatult kasuliku elueaga immateriaalset põhivara ei amortiseerita, kuid selle väärtuse langust kontrollitakse üks kord aastas kas eraldi või raha genereeriva üksuse tasandil. Kasuliku eluea piiramatuks hindamist kontrollitakse üks kord aastas, et teha kindlaks, kas tegemist on endiselt piiramatult kasuliku elueaga varaga. Kui vara ei saa enam pidada piiramatult kasuliku elueaga varaks, klassifitseeritakse see edasiulatavalt ümber piiratud kasuliku elueaga varaks.

k) Mittefinantsvara väärtuse langus

Igal aruandekuupäeval hindab kontsern, kas eksisteerib tõendeid mittefinantsvara (välja arvatud varud) raamatupidamisväärtuse languse kohta. Juhul kui taolisi tõendeid esineb, hindab kontsern vara kaetavat väärtust. Firmaväärtuse puhul hinnatakse kaetavat väärtust igal aruandekuupäeval. Vara või raha teeniva üksuse kaetav väärtus on kas selle vara või raha teeniva üksuse õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud, või kasutusväärtus olenevalt sellest, kumb on suurem. Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulisi tulevase rahavooge maksueelse diskontomääraga, mis väljendab hetke turuhinnanguid raha ajaväärtuse ja varaga seotud iseloomulike riskide kohta. Vara väärtuse languse testimiseks koondatakse varad väikseimasse varasid hõlmavasse rühma, mis loob oma jätkuva tegevusega rahavoogusid, mis on valdavas osas sõltumatud muude varade või varade rühmade (raha teenivate üksuste) poolt loodavatest rahavoogudest.

Väärtuse languse testimise eesmärgil jagatakse äriühenduse käigus omandatud firmaväärtus kontserni nendele raha teenivatele üksustele, mis äriühendusest tekkivast sünergiast eeldatavalt kasu saavad. Kui vara või selle raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vara või raha teeniva üksuse hinnangulise kaetava väärtuse, kajastatakse väärtuse langusest tulenev kahjum. Varade väärtuse langusest tulenevad kahjumid kajastatakse kasumis või kahjumis. Raha teeniva üksuse väärtuse langusest tulenenud kahjumi kajastamisel vähendatakse esmalt üksusele jagatud firmaväärtuse raamatupidamisväärtust ning seejärel proportsionaalselt üksuse (üksuste rühma) muude varade raamatupidamisväärtust. Firmaväärtuse langust ei tühistata.

Muude varade varasematel perioodidel kajastatud väärtuse langusest tulenenud kahjumite puhul hinnatakse igal aruandekuupäeval, kas eksisteerib tõendeid sellest, et kahjum on vähenenud või seda enam ei eksisteeri. Varem kajastatud vara väärtuse langusest tulenenud kahjum tühistatakse, kui kaetava väärtuse määramisel kasutatud hinnangud on muutunud. Varem kajastatud vara väärtuse langusest tulenenud kahjum tühistatakse ainult ulatuses, mille võrra vara raamatupidamisväärtus ei ületa raamatupidamisväärtust, mis oleks kindlaks määratud (ilma amortisatsioonita), kui vara väärtuse langusest tulenevat kahjumit ei oleks kajastatud.

l) Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostu-, tootmis- ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi.

Varusid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest kumb on madalam.

Iga aruandeperioodi lõpul vaadatakse varude nimekiri kriitiliselt üle, et identifitseerida varude objektid, mille neto realiseerimisväärtus võib olla langenud madalamale nende soetusmaksumusest. Järgmiste asjaolude esinemisel peab kontserni juhtkond kaaluma vajadust varude alla hindamiseks:

(a) varude füüsiline inventuur on tuvastanud, et varud on riknenud või nende füüsiline seisund on halvenenud;

(b) sarnaste varuobjektide turuhind on langenud;

(c) teatud varuobjekte pole pikema aja vältel suudetud müüa ega kasutada ning eksisteerib kahtlus, kas neid suudetakse realiseerida mõistliku aja vältel.

Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul kui nendest valmistatavate valmistoote hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoote neto realiseerimisväärtust. Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse aruandeperioodi kuludena. Juhul kui varem allahinnatud varude neto realiseerimisväärtus hilisematel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus.

Varude soetusmaksumuse kuludesse kandmisel kasutab kontsern kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit, mille rakendamisel loetakse iga üksiku objekti soetusmaksumuseks perioodi algjäägi soetusmaksumuse ja perioodi jooksul soetatud objektide soetusmaksumuste kaalutud keskmist.

m) Rendiarvestus

Standardi IFRS 16 alusel on leping rendileping või sisaldab rendilepingut, kui sellega antakse üle õigus mingi vara kasutamist teatud ajavahemikul tasu eest kontrollida. Selliste lepingute puhul nõuab mudel rentnikult kasutusõiguse alusel kasutatava vara ja rendikohustise kajastamist. Kasutusõiguse alusel kasutatavat vara amortiseeritakse ja kohustise pealt arvestatakse intressi. Selle tulemuseks on enamiku rendilepingute jaoks kulumuster, mille puhul suurem osa kulumist kajastatakse lepingu alguses, ja seda isegi siis, kui rentnik maksab jätkuvalt igal aastal ühesuguse suurusega renditasusid.

Standard kehtestab rentnikele mitmeid piiratud ulatusega erandeid, mille hulka kuuluvad:

- rendilepingud, mille rendiperiood on 12 kuud või lühem ja mis ei sisalda ostuoptsioone; ja
- rendilepingud, mille alusvara väärtus on madal (väheolulised rendilepingud).

Rendileandja arvestuspõhimõtted uue standardi rakendamisest suures osas ei muutu ja jätkuvalt eristatakse kasutus- ja kapitalirenti. Kontsernis käsitletakse rendilepingutena *full service leasing* kliendilepinguid.

Kontsern hakkas IFRS 16 rakendama alates 1. jaanuarist 2019, kasutades osaliselt tagasiulatuvat lähenemist, mille kohaselt tuleb kajastada rakendamise kogumõju esmakordse rakendamise kuupäeva seisuga jaotamata kasumis ning võrdlusinformatsiooni ei korrigeerita. Käesoleva standardi esmasest rakendamisest tulenev kumulatiivne mõju on kajastatud esmase rakendamise kuupäeval jaotamata kasumi algsaldo korrigeerimisena. Mõju jaotamata kasumi algsaldodele seisuga 01.01.2019 puudus.

IFRS 16 alusel kajastatavad kasutusrendikohustised koosnevad lao- ning büroopindadest Eestis ja Leedus.

Vara kasutusõigus

Rendiperioodi alguses (st päeval, mil alusvara antakse kasutamiseks üle) kajastab kontsern vara kasutusõiguse. Vara kasutusõigus kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid ning mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustiste ümberhindamisele. Vara kasutusõiguse soetusmaksumus koosneb kajastatud rendikohustistest, esmastest otsekulutustest ning rendiperioodi alguses või enne seda tehtud rendimaksetest, millest on lahutatud saadud rendistiimulid. Vara kasutusõigust amortiseeritakse lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Rendikohustised

Rendiperioodi alguses kajastab kontsern rendikohustised rendiperioodi jooksul tasumisele kuuluvate rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed sisaldavad fikseeritud makseid (k.a sisuliselt fikseeritud makseid), millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid, muutuvaid rendimakseid, mis sõltuvad indeksist või määrast, ning summasid, mida tuleb jääkväärtuse garantiide alusel eeldatavasti tasuda. Samuti loetakse rendimaksete koosseisu piisavalt kindlalt realiseerimisele kuuluva ostuõiguse realiseerimise hind ning rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et kontsern kasutab rendilepingu lõpetamise õigust. Muutuvad rendimaksed, mis ei sõltu ühestki indeksist ega määrast, kajastatakse kuluna perioodil, mil nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus aset leiab.

Kuna rendi sisemist intressimäära ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab kontsern rendimaksete nüüdisväärtuse leidmiseks oma alternatiivset laenuintressimäära rendiperioodi alguse seisuga. Pärast rendiperioodi algust suurendatakse rendikohustiste summat jooksvalt kogunenud intressi ning vähendatakse tehtud rendimaksetele võrra. Rendikohustiste bilansiline väärtus hinnatakse ümber ka juhul, kui muudetakse rendiperioodi, rendimakseid (nt tulevased maksed muutuvad nende arvutamise aluseks oleva indeksi või määra muutumise tõttu) või alusvara ostuõiguse hinnangut.

Müügi-tagasirenditehingud

Müügi-tagasirenditehing sisaldab vara müümist ja sama vara tagasirentimist müüjale. Rendimaksed ja müügihind on tavaliselt omavahel seotud, sest need lepitakse kokku ühe tehingu raames. Kui müügi-tagasirenditehingus tagasirent on kapitalirendi tingimustel, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut, mitte kui ostu-müügittehingut, st „müüdud” vara jääb müüja bilanssi ning saadud raha („müügihinna”) summas kajastatakse bilansis kapitalirendikohustist. „Müügihinna” ja rendimaksete miinimumsumma vahet kajastatakse rendiperioodi jooksul intressikuluna analoogiliselt tavaliste kapitalirendilepingutega. Müügi- ja tagasirendilepingute (sale-leaseback) kajastamine IFRS 16 rakendamisel Tomra Holding OÜ jaoks ei muutunud, kuna lepingud on sõlmitud kapitalirenditingimustel ehk tegemist on finantseerimistehingutega.

n) Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi.

Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvas summas.

Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

o) Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Kontsern moodustab eraldisi nende kohustiste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui kontsernil on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustis, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustiste suhtes turul valitsev intressimäär.

Tingimuslikeks kohustisteks klassifitseeritakse need kohustised, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurust ei saa usaldusväärselt hinnata. Tingimuslike kohustiste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

p) Seotud osapooled

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju (eeldatakse rohkem kui 20% isiku hääleõigusest) teise osapoole ärilistele otsustele. Seotud osapooled on:

- Tomra Holding OÜ emajäse ja tema omanikud;
- muud Tomra Europe AS kontserni kuuluvad ettevõtted;
- Tomra Holding juhatuse ja nõukogu liikmed, nende lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted;
- olulist mõju omavad eraisikutest omanikud.

q) Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid finantsseisundi aruande kuupäeva, 31. detsembri 2022 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

2.5. Uute IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine

Muudatused IFRS standardites, mis rakenduvad alates 1. jaanuar 2022 alanud aruandlusperioodidele

IFRS 3 „Äriühendused“, IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ ja IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatused ning iga-aastased parandused ajavahemikuks 2018–2020

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine.

IASB on andnud välja IFRS-ide väikesemahulised muudatused:

- IFRS 3 „Äriühendused“ muudatustega uuendatakse standardis olevat viidet finantsaruandluse kontseptuaalsele raamistikule ilma, et muudetaks äriühenduste kajastamise nõudeid.
- IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ muudatustega keelatakse ettevõtte sellise müügitulu mahaarvamine materiaalse põhivara soetusmaksumusest, mis saadakse toodetud toodete müümisest perioodil, kui ettevõtte tegeleb veel vara otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimisega. Sellise müügitulu ja seotud kulud peab ettevõtte kajastama kasumiaruandes.
- IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatustega täpsustatakse, milliseid lepingu täitmisega seotud kulusid peab ettevõtte lepingu kahjulikkuse hindamisel arvesse võtma.

Tomra Holding OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatused olulist mõju kontserni raamatupidamise aruandele.

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja olemasolevate standardite muudatused

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused 31. detsembril 2022 lõppenud aruandeperioodile veel ei kohaldu ja seetõttu pole neid käesoleva aruande koostamisel rakendatud. Ettevõtte kavatseb neid rakendada siis, kui need jõustuvad.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused: kohustiste liigitamine lühi- või pikaajalisteks

Muudatusi oleks tulnud hakata algselt kohaldama 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti oli lubatud ennetähtaegne rakendamine. COVID-19 pandeemia tõttu lükkas IASB standardi jõustumise kuupäeva aasta võrra edasi 1. jaanuarile 2023, et anda ettevõtetele rohkem aega sellega kohustiste liigitamisel kaasnevate muudatuste rakendamiseks. Muudatuste eesmärk on tagada finantsaruannete parem võrreldavus, aidates ettevõtetel määrata, kas võlad ja muud kohustised, mille maksetähtpäev ei ole kindel, tuleb liigitada finantsseisundi aruandes lühi- või pikaajalisteks. Muudatused mõjutavad kohustiste esitusviisi finantsseisundi aruandes ega muuda eksisteerivaid nõudeid, mis puudutavad vara, kohustise, tulu või kulu mõõtmist, kajastamise aega või avalikustatavat infot. Muudatustega selgitatakse ka, kuidas liigitada võlainstrumente, mida ettevõtte võib arveldada emiteerides omakapitaliinstrumente.

2021. aasta novembris avaldas IASB standardi muutmise projekti, kus selgitatakse, kuidas kajastada kohustisi, mis on seotud lepingutingimuste täitmisega pärast aruandeperioodi lõppu. Täpsemalt tegi IASB ettepaneku teha standardis IAS 1 väikesemahulised muudatused, millega sisuliselt tühistatakse 2020. aastal kõnealuses standardis jõustunud muudatused, millega kohustati ettevõtteid liigitama lühiajaliseks need kohustised, mis olid seotud lepingutingimuste täitmisega 12 kuu jooksul pärast

aruandeperioodi lõppu, kui neid lepingutingimusi polnud aruandeperioodi lõpu seisuga täidetud. Uute muudatuste kohaselt tuleks ettevõtetel kajastada eraldi kõik pikaajalised kohustised, mis on seotud lepingutingimuste täitmisega 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui ettevõtte kõnealuseid lepingutingimusi aruandeperioodi lõpu seisuga ei täida, on vaja avalikustada täiendavat informatsiooni. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Samuti on IASB teinud ettepaneku lükata 2020. aasta muudatuste jõustumise kuupäev edasi, nii et ettevõtetelt ei nõutaks praeguse praktika muutmist enne kavandatud muudatuste jõustumist.

Tomra Holding OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatus olulist mõju kontserni raamatupidamise aruandele.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS-ide rakendusjuhendi nr 2 muudatused: arvestuspõhimõtete avalikustamine

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega antakse juhiseid selle kohta, kuidas otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. IAS 1 muudatustega asendatakse nõue avalikustada 'peamised' arvestuspõhimõtted nõudega avalikustada 'olulisemad' arvestuspõhimõtted. Rakendusjuhendisse on lisatud ka täpsemad suunised ja näited, mis peaksid aitama otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

Tomra Holding OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatus olulist mõju kontserni raamatupidamise aruandele.

IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: mõiste 'arvestushinnang' definitsioon

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatused puudutavad kõiki 1. jaanuaril 2023 või hiljem arvestuspõhimõtetes ja arvestushinnangutes toimuvaid muutusi. Uue definitsiooni kohaselt on arvestushinnang raamatupidamise aastaaruandes kajastuv rahaline summa, mille mõõtmisel esineb hinnangu ebakindlus. Samuti täpsustatakse muudatustega, mis on arvestushinnangute muutused ning kuidas need erinevad muutustest arvestuspõhimõtetes ja vigade korrigeerimisest. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

Tomra Holding OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatus olulist mõju kontserni raamatupidamise aruandele.

IAS 12 „Tulumaks“ muudatused: edasilükkunud tulumaks, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. 2021. aasta mais andis IASB välja IAS 12 muudatused, millega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala ning täpsustatakse, kuidas peaksid ettevõtted arvestama edasilükkunud tulumaksu selliste tehingute puhul nagu rendilepingud ja taastamise kohustised. Muudatuste kohaselt ei saa rakendada esmase kajastamise erandit tehingutele, mille esmasel kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus on võrdsed. Seda saab kasutada vaid juhul, kui renditava vara ja rendikohustise (või taastekohustise ja eemaldatava vara) kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus ei ole võrdsed. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

Muud muudatused

Standard IFRS 16 „Rendid“: Rendikohustus müük-tagasirent muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Standardi IFRS 16 „Rendid“ muudatused mõjutavad seda, kuidas müüja-rentnik kajastab müügi-tagasirendi tehingust tulenevaid muutuvaid rendimakseid. Muudatustega kehtestatakse muutuvatele maksetele uus arvestusmudel.

Muudatustega kinnitatakse järgmist.

- Esmasel kajastamisel võtab müüja-rentnik müügi-tagasirendi tehingust tuleneva rendikohustise mõõtmisel arvesse muutuvaid rendimakseid.
- Pärast esmast kajastamist rakendab müüja-rentnik rendikohustise hilisema arvestusega seotud üldisi nõudeid selliselt, et ta ei kajasta temale allesjääva kasutusõigusega seotud kasumit ega kahjumit.

Müüja-rentnik võib kasutada teistsuguseid lähenemisviise, mis on kooskõlas uute hilisema mõõtmise nõuetega.

Tomra Holding OÜ juhatuse hinnangul ei avalda antud muudatus olulist mõju kontserni raamatupidamise aruandele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontsernile.

3. Riskijuhtimine ja peamiste riskide kirjeldus

Kontserni tegevus on avatud mitmetele finantsriskidele: tururisk, krediidirisk, hinnakujundusrisk ja likviidsusrisk. Kontserni üldine riskijuhtimisprogramm keskendub finantsturgude prognoosimatusele ning üritab minimeerida selle võimalikku negatiivset mõju kontserni finantstulemustele.

Kontserni mõjutavad tururisk, krediidirisk ja likviidsusrisk.

Krediidirisk

Krediidirisk on finantskahju tekkimise risk, kui klient või finantstehingu partner jätab täitmata oma lepingulised kohustised, mis võib tekkida peamiselt kontserni nõuetest klientide vastu ning rahast ja raha ekvivalentidest. Kontserni raha ja raha ekvivalente hoitakse suuremates finantsasutustes, mille krediitkvaliteedi on kontserni juhtkond hinnanud kõrgeks. Nendega seoses ei ole kontsern pidanud kahju kandma. Kontserni krediidirisk sõltub peamiselt klientide majanduslikust olukorrast ja maksekäitumisest. Kontsernis on kehtestatud krediidipoliitika, mille kohaselt analüüsitakse iga tagantjärele tasuva kliendi maksevõimet enne maksetingimuste ja tarnetingimuste kokkuleppimist individuaalselt. Kontsern maandab oma ostjate vastu olevate nõuetega seotud krediidiriski selle hindamise ja klientide vastu olevate nõuete saldode pideva jälgimisega. Kliendid, kes ei vasta kontserni kehtivatele krediitkõlblikkuse tingimustele, võivad teha kontserniga tehinguid ainult ettemaksuga.

Kontserni nõudeid ostjate vastu analüüsitakse kord kuus ning kõik potentsiaalsed krediitkahjumid kajastatakse kohe. Nõue ostja vastu loetakse potentsiaalseks krediitkahjumiks, kui maksetähtaega on rohkem kui 60 päeva ületatud. Kõik õigeaegselt tasumata nõuded ostjate vastu kinnitab juhtkond.

Aruandekuupäeva maksimaalset krediidiriski näitab ostjate vastu olevate ja muude nõuete ning sularahasaldode bilansiline jääkväärtus.

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	10	865 580	761 364
Tekkepõhine tulu	10	882 505	799 223
Raha ja raha ekvivalendid	12	2 095 486	4 306 341
		3 843 571	5 866 928

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda tähtaegselt täita oma finantskohustisi. Kontserni likviidsusjuhtimise eesmärgiks on kindlustada võimaluste piires, et kontsernil oleks alati piisav likviidsus

oma kohustiste tähtaegseks täitmiseks. Likviidsusrisiki vältimiseks koostab juhtkond detailseid rahavoogude prognoose ja planeerib hoolikalt investeringute ajastust.

Arvestades kontserniettevõtete äritegevuse hooajalisusest tingitud rahavoogude dünaamikat on kontserni likviidsus aastavahetusel ja esimestel kuudel alati madalam kui ülejäänud aasta jooksul. Kuigi 2021 aasta esimestel kuudel on Eesti Vabariigis kehtestatud eriolukord, mis piirab inimeste liikumist, on esmatarbekauplused ning nendega seotud taaratagastuspunktid olnud avatud. Eriolukord on kehtestatud ka Leedu Vabariigis, analoogsete piirangutega. Sellest tulenevalt on kontserni juhtkond seisukohal, et väga olulist mõju antud piirangutel ettevõtte likviidsusele ei ole.

Järgmises tabelis on toodud ülevaade kontserni finantskohustiste lepingujärgsetest tähtaegadest.

Seisuga	Kohustis	Lisa	Alla		KOKKU
			1 aasta	1–5 aastat	
31.12.2022	Võlad tarnijatele	15	6 296 325	0	6 296 325
	Kapitalirent	14	564 757	1 151 991	1 716 748
	Laenukohustised	14	2 875 000	2 875 000	5 750 000
31.12.2021	Võlad tarnijatele	15	4 463 498	0	4 463 498
	Kapitalirent	14	708 808	1 020 538	1 729 346
	Laenukohustised	14	2 875 000	5 750 000	8 625 000

Tururisk

Intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et turu intressimäärade kõikumine avaldab negatiivset mõju kontserni intressi kandvatele varadele ja kohustistele. Intressimäärade muutumise mõju täpne ulatus sõltub konkreetse intressi kandva vara või kohustise lepingutingimustest.

Intressimäära risk võib tekkida kahel viisil:

- Kontsern võib olla investeerinud intressi kandvatesse varadesse, mille väärtus intressimäära muutudes samuti muutub.
- Kontserni laenukohustiste väärtus kõigub intressimäärade üldise muutumise tõttu.

2022. ja 2021. aasta 31. detsembri seisuga olid kontsernil järgmised muutuva intressiga intressikandvad kohustised:

Seisuga	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Kapitalirendikohustised	14	1 716 748	1 729 346
Laenud seotud osapoolelt	14	5 750 000	8 625 000

Kontserni saadud laenudele (s.h liisinglepingutele) seatud intressimäär on muutuv. Vastavalt sõlmitud lepingule lisandub baasintressimääradele kas 6- või 12-kuu euribor.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk kanda vahetuskursside muutuste tõttu kahjumit. Kontsern tegutseb küll rahvusvaheliselt, kuid ei näe olulist valuutariski, kuna tehinguid teostatakse kontserni arvestusvaluutas, milleks on euro (EUR).

Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide rahavoogude õiglane väärtus kõigub muul põhjusel kui muutuste tõttu turuhindades, muutes kontserni avatuks intressimäära riskile või valuutariskile. Hinnarisk mõjutab nii kontserni poolt pakutavate teenuste turutingimustel toimuvaid ostu- ja müügitehinguid kui ka kõnealuste teenuste pakkumiseks hangitavate ressursside ostu.

Õiglasel väärtused

Kontserni peamised finantsinstrumendid, mida õiglasel väärtuses ei kajastata, koosnevad nõuetest ostjate vastu ja muudest nõuetest, võlgadest tarnijatele ja muudest võlgadest ning lühiajalistest laenukohustistest. Ostjate vastu olevate ja muude lühiajaliste nõuete, tarnijatele võlgu olevate summade ning lühiajaliste laenukohustiste bilansiline jääkväärtus on lühikese tähtaja tõttu ligilähedane nende õiglasele väärtusele. Pikaajaliste laenukohustiste õiglane väärtus on 31.12.2021 ja 31.12.2020 seisuga ligilähedane nende bilansilisele väärtusele, kuna turuintressimäärad ei ole peale laenude võtmist oluliselt muutunud.

Pärast arvele võtmist kajastatakse antud laene korrigeeritud soetusmaksumuses efektiivse intressimäära meetodil.

Avalikustatavad kvantitatiivsed andmed õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia kohta

	Seisuga	Lisa	Bilansiline väärtus	Kokku	Tase 1	Tase 2	Tase 3
Kohustised, mille õiglane väärtus on aruandes avalikustatud							
Laenukohustised	31.12.2022	14	7 466 748	7 466 748	0	1 716 748	5 750 000
Laenukohustised	31.12.2021	14	10 354 346	10 354 346	0	1 729 346	8 625 000

4. Kontserni struktuur

Tomra Holding OÜ on kontserni emaettevõte. 31.12.2022 ja 31.12.2021 seisuga olid emaettevõttel järgmised otseselt kontrollitavad tütarettevõtted:

Tütar-ettevõte	Asutamise riik	Tegevusala	Osalus		Omakapital (EUR) 31.12.2022	Kontserni osa omakapitalist
			31.12.2022	31.12.2021		
Tomra Service OÜ	Eesti	Taarakäitlustehnika müük, rent, haldamine ning taarakäitlusteenused	100%	100%	786 163	786 163
Tomra Systems UAB	Leedu	Taarakäitlustehnika müük ning taarakäitlusteenused	100%	100%	1 075 548	1 075 548

5. Materiaalne põhivara

	Masina- ja seadmed	Sõidukid	Muu materiaalne põhivara	Materiaalsed põhivarad kokku
Seisuga 31. detsember 2020	29 682 011	328 491	47 681	30 058 183
Soetused	1 181 981	96 936	0	1 278 917
Mahakandmised	-225 120	0	0	-225 120
Müügid	-44 667	-88 698	0	-133 365
Seisuga 31. detsember 2021	30 594 205	336 729	47 681	30 978 615
Soetused	2 180 105	180 977	25 392	2 386 474
Mahakandmised	0	0	0	0
Müügid	-55 856	-58 833	0	-114 698
Seisuga 31. detsember 2022	32 718 454	458 873	73 073	33 250 400

Amortisatsioon

Seisuga 31. detsember 2020	-14 955 031	-228 413	-25 262	-15 208 706
Amortisatsioon	-4 115 600	-61 373	-5 264	-4 182 237
Mahakandmised	202 690	0	0	202 690
Müügid	44 667	76 074	0	120 741
Saldode korrektuur	-10 363	0	0	-10 363
Seisuga 31. detsember 2021	-18 833 637	-213 712	-30 526	-19 077 875
Amortisatsioon	-4 270 569	-67 699	-4 418	-4 342 686
Mahakandmised	0	0	0	0
Müügid	31 290	53 024	0	84 314
Saldode korrektuur	-108	0	0	-108
Seisuga 31. detsember 2022	-23 073 024	-228 387	-34 944	-23 336 355

Jääkväärtus

Seisuga 31. detsember 2021	11 760 568	123 017	17 155	11 900 740
Seisuga 31. detsember 2022	9 645 430	230 486	38 129	9 914 045

2022. aastal kontsern põhivarade mahakandmist ei teostanud (2021: 225 120 eurot). Mahakandmisest tulenevalt tekkinud kahjum on kasumiaruandes kajastatud „Põhivara kulum ja väärtuse langus“ real, aastal 2022 põhivarade mahakandmist ei teostatud (2021: 22 430 eurot).

6. Immateriaalne põhivara

	Firmaväärtus	Litsentsid	Kokku
Soetusmaksumus			
Seisuga 31. detsember 2020	2 545 754	2 584	2 548 338
Soetused	0	0	0
Seisuga 31. detsember 2021	2 545 754	2 584	2 548 338
Soetused	0	0	0
Seisuga 31. detsember 2022	2 545 754	2 584	2 548 338
Kulum			
Seisuga 31. detsember 2020	0	-143	-143
Amortisatsioon	0	-862	-862
Seisuga 31. detsember 2021	0	-1 005	-1 005
Amortisatsioon	0	-862	-862
Seisuga 31. detsember 2022	0	-1 867	-1 867
Bilansiline jääkväärtus			
Seisuga 31. detsember 2021	2 545 754	1 579	2 547 333
Seisuga 31. detsember 2022	2 545 754	717	2 546 471

Kontsern on viinud läbi firmaväärtuse kaetava väärtuse testi.

Raha genereeriva üksusena on käsitletud Tomra Service OÜ taarakäitluse ärimudelit (THP).

Kuna THP pakenditagastusalase äritegevuse näol on tegemist äriiiniaga, mille väärtus tuleneb tema võimest genereerida positiivset rahavoogu, on põhjendatud hinnata äritegevuse väärtust sissetulekute meetodil (income approach). Täpsemalt on valitud kontsernile suunatud vabade rahavoogude diskonteeritud meetod (free cash flow to the firm ehk FCFF), mille kohaselt hinnatakse kontserni väärtust läbi kontsernile suunatud oodatavate tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse, diskonteerides rahavooge oma- ja võörkapitali kaalutud keskmise hinnaga (WACC). FCFF meetod võtab arvesse tulevaste rahavoogude suurust, ajastatust ja riski.

Väärtushinnang

Kontsernile suunatud vabade rahavoogude leidmiseks liidetakse ärikasumile mitterahalised kulud (peamiselt põhivarade amortisatsioon), ning lahutatakse kontserni tegevuse jätkumiseks ning kasvamiseks vajalikud investeeringud – neto käibekapitali muutus ning põhivarainvesteeringud.

Prognoosiperioodist kaugemale tulevikku jäävad rahavood on diskonteeritud tänasesse väärtusesse läbi kontserni jätkuväärtuse (terminal value). Jätkuväärtuse leidmiseks on kasutatud Gordoni kasvumudelit, lähtudes eeldusest, et kontsern on selleks ajaks jõudnud stabiilsesse faasi ning kontserni võimendamata vabad rahavood jätkavad edaspidi kasvamist inflatsiooniga võrreldavas tempos (ca 2% aastas). Jätkuväärtus on seejärel diskonteeritud Väärtuspäeva (31.12.2022), kasutades kapitali kaalutud keskmist hinda (WACC-i).

Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetava väärtuseni juhul, kui see on madalam bilansilisest jääkmaksumusest. Firmaväärtuse kaetava väärtuse testi tulemusena allahindluse vajadust ei tuvastatud.

7. Vara kasutusõigus ja rendikohustised

Vara kasutusõigus	Kasutusõiguse vara	Kokku
Soetusmaksumus		
Seisuga 31. detsember 2020	735 075	735 075
Vara väärtuse ümberhindlus	69 828	69 828
Seisuga 31. detsember 2021	804 903	804 903
Vara väärtuse ümberhindlus	132 051	132 051
Seisuga 31. detsember 2022	936 954	936 954
Amortisatsioon		
Seisuga 31. detsember 2020	-246 963	-246 963
Amortisatsioon	-131 598	-131 598
Seisuga 31. detsember 2021	-378 561	-378 561
Amortisatsioon	-192 148	-192 148
Seisuga 31. detsember 2022	-570 709	-570 709
Bilansiline jääkväärtus	Kasutusõiguse vara	Kokku
Seisuga 31. detsember 2021	426 342	426 342
Seisuga 31. detsember 2022	366 245	366 244

Rendikohustised	Kasutusõiguse vara	Kokku
Soetusmaksumus		
Seisuga 31. detsember 2020	491 341	491 341
Kohustuse ümberhindlus	69 828	69 828
Kogunenud intressid	13 452	13 452
Tagasimaksed	-141 451	-141 451
Seisuga 31. detsember 2021	433 170	433 170
Kohustuse ümberhindlus	136 062	136 062
Kogunenud intressid	19 337	19 337
Tagasimaksed	-187 600	-187 600
Seisuga 31. detsember 2022	400 969	400 969
<i>Sh lühiajaline</i>	<i>154 178</i>	<i>154 178</i>
<i>Sh pikaajaline</i>	<i>246 791</i>	<i>246 791</i>
Koondkasumiaruandes kajastatud	2022	2021
Vara kasutusõiguse amortisatsioonikulu	-192 148	-131 596
Intressikulu rendikohustistelt	-19 337	-13 452
Koondkasumiaruandes kajastatud kokku	-211 485	-145 048

Lisainfo vara kasutusõiguse ja rendikohustiste kohta on toodud välja lisas 2.4.

8. Tulumaks

	2022	2021
Arvestuslik tulumaks	-185 287	-210 693
Edasilükkunud tulumaks	147 341	-196 469
Tulumaksukulu koondkasumiaruandes	-37 946	-407 062
Kasum enne tulumaksustamist		
Maksueelne kasum	775 180	1 029 778
Mahaarvatud kulud	39 680	42 872
Muu tulu/kulu	0	-19 680
Kokku arvestatud tulumaks	122 229	157 946
Edasilükkunud tulumaksuvara		
Saldo perioodi alguses	23 176	27 050
Kajastatud koondkasumiaruandes	2 143	4 462
Saldo perioodi lõpus	25 319	31 512
Edasilükkunud tulumaks järgnevatel põhjustel:		
Puhkusetasu reserv	95 039	81 907
Muud	32 106	30 954
Kokku maksustamisele kuuluv	127 145	112 861
Edasilükkunud tulumaks	19 072	16 929

Tulumaksukulu kasumiaruandes sisaldab IAS 12 muutusest tulenevalt edasilükkunud tulumaksu kohustise parandust summas -153 534 eurot (2021: 192 595 eurot).

9. Varud

	31.12.2022	31.12.2021
Ostetud kaubad müügiks		
Varuosad	1 480 823	1 514 202
Varud kokku	1 480 823	1 514 202

2022. ja 2021. aastal ei ole varudele allahindlusi tehtud.

10. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ostjate vastu	3	865 580	761 364
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded		14 679	0
Tekkepõhine tulu	3	882 505	799 223
Muus nõuded		1 688	0
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded kokku		1 764 452	1 560 587

Nõuded ostjatele aegumise analüüs:

	Kokku	Ei ole tähtajaks maksmata ja väärtus ei ole langenud	Alla 30 päeva	30-60 päeva	61-90 päeva	91-120 päeva
31.12.2022	865 581	693 711	118 549	1 103	183	52 034
31.12.2021	761 364	654 473	80 379	1 975	330	24 207

11. Finantsinvesteeringud

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Deposiit	20	2 875 000	0
Finantsinvesteeringud kokku		2 875 000	0
Sh lühiajaline		2 875 000	0
Sh pikaajaline		0	0

12. Raha ja raha ekvivalendid

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Pangakontod	3	2 095 486	4 306 341
Raha ja raha ekvivalendid kokku		2 095 486	4 306 341

13. Osakapital

31.12.2022 seisuga oli Tomra Holding OÜ osakapital 10 000 eurot (31.12.2021: 10 000 eurot) ning koosnes kahest osast. Mõlema väljastatud osa eest on täielikult tasutud.

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2022 moodustas 1 245 910 eurot (31.12.2021: 1 213 502 eurot). Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb sellega võimalik tulumaksukulu summas 204 602 eurot (31.12.2021: 192 595 eurot). Bilansipäeva seisuga on eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele võimalik välja maksta 1 245 910 eurot (2021: 1 213 502 eurot).

14. Laenukohustised

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Pikaajalised kohustised			
Pikaajalised laenud	3, 20	2 875 000	5 750 000
Kapitalirendi kohustise pikaajaline osa	3	1 151 991	1 020 538
Pikaajalised kohustised kokku		4 026 991	6 770 538
Lühiajalised kohustised			
Lühiajalised laenud	3, 20	2 875 000	2 875 000
Kapitalirendi kohustise lühiajaline osa	3	564 757	708 808
Lühiajalised kohustised kokku		3 439 757	3 583 808
Intressikandvad kohustised kokku		7 466 748	10 354 346

Tingimused ja maksegraafikud

			Jääkväärtus	
	Nominaalne intress	Tähtaeg	31.12.2022	31.12.2021
Laen seotud osapooltelt	5%+1a EURIBOR	2024	5 750 000	8 625 000
Kapitalirendi kohustis	1,95%-3,5%+6M EURIBOR	2021-2025	1 716 748	1 729 346
Intressikandvad kohustised kokku			7 466 748	10 354 346

15. Võlad tarnijatele ja muud võlad

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Võlad tarnijatele		6 296 325	4 463 498
Võlad töövõtjatele		327 257	252 639
Maksuvõlad		325 151	316 775
Muud võlad		110 550	134 118
Intressivõlg	20	337 219	447 740
Deposiidid klientidelt		174 132	149 940
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku, sealhulgas		7 570 634	5 764 710
Lühiajaline		7 415 420	5 672 217
Pikaajaline		155 214	92 493

Real „Deposiidid klientidelt“ kajastuvad täisteenuslepinguga klientidelt saadud ettemaksed.

2022. aastal arvestati tekkepõhist intressi 403 548 eurot, millest 319 602 eurot moodustas intress seotud osapooltelt saadud laenudelt ning 83 946 eurot kajastub „Muud võlad“ koosseisus (2021. aastal vastavalt 516 865 eurot; 423 765 eurot ning 93 100 eurot).

16. Müügitulu

Müük EL-i riikidesse	2022	2021
Leedu	12 961 917	11 282 448
Eesti	4 935 721	4 830 578
Muud EL riigid	238 290	620 794
Müügitulu kokku	18 135 928	16 733 820

Tegevusala lõikes	2022	2021
Tulu kliendilepingutest	16 030 170	14 171 070
Kaupade müük	1 075 237	1 459 380
Renditulu	571 592	622 418
Teenuste müük	458 929	480 952
Müügitulu kokku	18 135 928	16 733 820

17. Kaubad, toore, materjalid ja teenused

	2022	2021
Alltöövõtu kulu	-6 150 260	-4 166 079
Materjalide kulu	-2 205 439	-2 758 582
Kaubad, toore, materjalid ja teenused kokku	-8 355 699	-6 924 662

18. Muud tegevuskulud

	2022	2021
Kolmandate isikute teenused	-394 593	-705 320
Kontoritarvikud	-174 545	-107 139
Töövahendid ja -riided	-107 195	-111 086
Lähetuskulud	-34 185	-17 384
Autokulud	-33 569	-32 652
Turustuskulud	-15 942	-112
Muud tegevuskulud	-41 937	-78 201
Kahjum põhivara mahakandmisest	0	-24 468
Muud tegevuskulud kokku	-801 966	-1 076 362

19. Tööjõukulud

	2022	2021
Palgakulu	-2 341 819	-1 984 174
Sotsiaalmaksud	-427 315	-354 063
Muud töötajatega seotud kulud	-37 270	-17 314
Tööjõukulud kokku	-2 806 404	-2 355 551
Töötajate ja töövõtjate keskmine arv	117	122
Töölepingu alusel töötajaid	106	111
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutavaid isikuid	8	8
Juhatuse liige ja nõukogu liikmed	3	3

20. Tehingud seotud osapooltega

Osanikud:

Emaettevõtte nimi ja registrijärgne asukoht	Tomra Europe AS 57,5%, Norra
Vähemusosaniku nimi ja registrijärgne asukoht	Sterotek RVM OÜ 42,5%, Eesti

	31.12.2022		31.12.2021	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Teised samasse kontserni kuuluvad majandusüksused	3 153 027	12 218 289	26 292	13 357 524
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	0	1 200	0	1 200
Kokku	3 153 027	12 219 489	26 292	13 358 724

2022	Ostud	Müügid	Saadud laenude tagasimaksed	Intressikulu
Teised samasse kontserni kuuluvad majandusüksused	8 381 359	608 657	0	337 220
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	173 401	0	2 875 000	0
Kokku	8 554 760	608 657	2 875 000	337 220

2021	Ostud	Müügid	Saadud laenude tagasimaksed	Intressikulu
Teised samasse kontserni kuuluvad majandusüksused	6 590 999	746 013	0	423 765
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	293 895	0	1 875 000	0
Kokku	6 884 894	746 013	1 875 000	423 765

Kohustised 31.12.2022 seisuga sisaldavad laenu seotud osapoolelt summas 5 750 000 eurot (31.12.2021: 8 625 000 eurot) ning intressikohustist summas 337 220 eurot (31.12.2021: 423 765).

Ostud 2022. aastal summas 8 381 359 eurot on seotud kaupade soetamisega (2021. aastal: 6 590 999 eurot). Grupisiselt soetatakse peamiselt masinaid ja masinadetaile, mis tihti moodustavad osa arvele võetud põhivara soetusmaksumusest.

Juhatuse liikme tasud:

2022	2021
129 790	130 087

Juhatuse liikme tasud on avalikustatud koos kõigi maksudega.

EMAETTEVÕTTE KONSOLIDEERIMATA FINANTSARUANDED

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt ning nende näol ei ole tegemist emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetega IAS 27 "Konsolideerimata finantsaruanded" mõistes.

Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütarettevõtetesse soetusmaksumuses.

Konsolideerimata finantsseisundi aruanne

Seisuga

	31.12.2022	31.12.2021
VARAD		
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud	1 173 200	1 173 200
Põhivara kokku	1 173 200	1 173 200
Käibevara		
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	3 754 340	3 581 272
Raha ja raha ekvivalendid	111 650	116 589
Käibevara kokku	3 865 990	3 697 861
VARAD KOKKU	5 039 190	4 871 061
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED		
OMAKAPITAL		
Osakapital	10 000	10 000
Ülekurss	4 175 250	4 175 250
Eelmiste perioodide kahjum	-537 411	-538 065
Aruandeaasta kasum	1 391 339	1 214 156
OMAKAPITAL KOKKU	5 039 178	4 861 341
KOHUSTISED		
Lühiajalised kohustised		
Võlad tarnijatele ja muud võlad	12	9 720
Lühiajalised kohustised kokku	12	9 720
KOHUSTISED KOKKU	12	9 720
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED KOKKU	5 039 190	4 871 061

Konsolideerimata koondkasumiaruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	2022	2021
Muud tegevuskulud	-29 954	-20 944
Ärikahjum	-29 954	-20 944
Finantstulud	173 079	155 279
Kasum tütarettevõtetelt	1 248 214	1 084 439
Kasum enne tulumaksu	1 391 339	1 218 774
Tulumaks	0	-4 618
Puhaskasum	1 391 339	1 214 156

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	2022	2021
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum	1 391 339	1 214 156
Korrigeerimine mitterahaliste kirjetega:		
Kasum tütarettevõtelt	-1 248 214	-1 084 439
Muud finantstulud	-173 079	-155 279
Perioodi tulumaksukulu	0	4 618
Muud korrigeerimised	11	0
Käibekapitali muutused:		
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-9 708	9 720
Rahavood äritegevusest kokku	-39 651	-11 224
Rahavood investeerimistegevusest		
Saadud dividendid	1 248 214	1 084 439
Saadud intressid	0	160 403
Rahavood investeerimistegevusest kokku	1 248 214	1 244 842
Rahavood finantseerimistegevusest		
Makstud dividendid	-1 213 502	-1 112 805
Makstud ettevõtte tulumaks	0	-4 618
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-1 213 502	-1 117 423
Kokku rahavood	-4 939	116 195
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	116 589	394
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-4 939	116 195
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	111 650	116 589

Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Osakapital	Ülekurss	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 31. detsember 2020	10 000	4 175 250	574 740	4 759 990
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	1 214 156	1 214 156
Muu koondkasum	0	0	0	0
Koondkasum kokku	10 000	4 175 250	1 788 896	5 974 146
Dividendid	0	0	-1 112 805	-1 112 805
Seisuga 31. detsember 2021	10 000	4 175 250	676 091	4 861 341
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	1 391 339	1 391 339
Muu koondkasum	0	0	0	0
Koondkasum kokku	10 000	4 175 250	2 067 430	6 252 680
Dividendid	0	0	-1 213 502	-1 213 502
Seisuga 31. detsember 2022	10 000	4 175 250	853 928	5 039 178

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital on järgmine:

	31.12.2022	31.12.2021
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	5 039 178	4 861 341
Tütaretevõtete väärtus emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes	-1 173 200	-1 173 200
Tütaretevõtete väärtus arvestatuna kapitaliosalise meetodil	1 550 599	1 696 029
Kokku korrigeeritud konsolideerimata omakapital	5 416 577	5 384 170

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 19.05.2023

Tomra Holding OÜ (registrikood: 12875732) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
EERO NÕGENE	Juhatuse liige	19.05.2023

Aruande osanike koosoleku kinnitamise staatus

Osanike koosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tomra Holding OÜ osanikele

Arvamus

Oleme auditeerinud Tomra Holding OÜ ja tema tütarettevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruanne seisuga 31. detsember 2022, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab lehekülgedel 6 kuni 35 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi konsolideeritud raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjasepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärsed kahtlused grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/
Indrek Alliksaar
Vandeauditori number 446

/digitaalselt allkirjastatud/
Merili Nõmme
Vandeauditori number 733

KPMG Baltics OÜ
Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17
Narva mnt 5, 10117 Tallinn
19.05.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

Tomra Holding OÜ (registrikood: 12875732) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
INDREK ALLIKSAAR	Vandeaudiitor	19.05.2023
MERILI NÕMME	Vandeaudiitor	19.05.2023

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Valdusfirmade tegevus	64201	0		Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6684236
Faks	+372 6684233
E-posti aadress	eero@tomra.ee
Veebilehe aadress	www.tomra.com